

2017 - Anul tribuniștilor memorandiști - supliment:
125 de ani de la MEMORANDUL ROMÂNILOR (1892 - 2017)
Supliment cultural - politic de colecție, editat de cotidianul Tribuna, în 2017 -
Anul tribuniștilor memorandiști

1. Dr. Ioan Rațiu (19 aug. 1828, Turda – 4 dec. 1902, Sibiu) - om politic, avocat; a urmat teologia la Budapesta, iar după ce a participat la revoluția pașoptistă (ca tribun în Legiunea Auraria et Salinae) a urmat dreptul la Viena, obținând titlul de doctor la Budapesta (1857). A fost unul din fondatorii Partidului Național Român din Transilvania, fiind președinte între 1892-1902.

A fost unul din principalii autori ai Memorandumului, discursul său - în Procesul Memorandiștilor - fiind consemnat în toate cărțile de istorie. Adept al pasivismului, a fost unul din «făuritorii» destinelor Tribunei, începând cu anul 1892, când ajunge în fruntea Partidului Național iar cotidianul sibian devine oficios al partidului. A fost printre principalii protagoniști ai “crizei Tribunei”»

“În această mișcare, Dr. RAȚIU a fost considerat de noi ca șef și a fost proclamat astfel în fața străinătății; numele lui are să rămână odată, cu sau fără voia unora dintre noi, nedespărțit de această epocă”. Barbu Delavrancea

“Rațiu a fost pentru mine unul din cei trei sau patru români simbolici” - Take Ionescu, prim ministru României (1921-1922).

2. Eugen Brote (29 noi. 1850, Rășinari - 5 dec. 1912, Brașov) - agronom, publicist și politician român. S-a născut într-o familie importantă, bunicul mamei sale fiind Sava Popovici Barcianu. A studiat economia și agricultura (la Budapesta); a fost unul din membrii fondatori ai

“Telegrafului Român” dar și al cotidianului “Tribuna”. După arestarea lui Slavici, devine conducătorul redacției, iar - din 1892 - acționar unic (o perioadă). Slavici descria «această operație financiară: ”Dl. Eugen Brote, care cultiva moșioara ce o are lângă Sibiu și avea una din cele mai frumoase lăptării în Ardeal, și-a desfăcut gospodăria, și-a dat moșioara în arendă și a vândut întreaga prăsilă de vite, ca să poată licita alături de dl. dr. A.Mocioni.» A fondat Reuniunea Română de Agricultură (la Sibiu), iar în plan politic a fost ales vicepreședinte al Partidului Național Român, semnând “Memorandul” și făcând parte din delegația care a mers la Viena pentru a-l înmâna împăratului. A întemeiat “Foaia Poporului” (Sibiu-1893) și prima bancă de credit funciar din România (1904). A publicat lucrarea “Chestiunea românilor din Transilvania și Ungaria”, lucrare premiată de Academia Română.

E. Brote afirma: “era un interes capital al politicii române ca Memorandul să fie prezentat, așa cum era în realitate, ca un act nu al unuia, ci al tuturor”.

3. George Pop de Băsești (1 aug.1835, Băsești, Comitatul Sălaj – 1919) - politician, vicepreședinte și președinte (1902-1918) al Partidului Național Român din Transilvania. A absolvit Academia de Drept din Oradea, fiind ales (în 1872) deputat, din partea cercului electoral Cehu Silvaniei, reprezentând interesele burgheziei românești transilvănene în parlamentul de la Budapesta. A propus - la 9 august 1880 - unirea tuturor românilor din Transilvania și Ungaria într-un singur partid național. Între 1892-1894, George Pop de Băsești a fost unul dintre liderii mișcării memorandiste, militând pentru înaintarea neîntârziată a Memorandului la Viena.

A prezidat Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. A murit câteva luni mai târziu, la vârsta de 84 de ani. Urmașul său la conducerea P.N.R. a fost Iuliu Maniu.

George Pop de Băsești și-a donat întreaga sa avere Mitropoliei Greco-Catolice a Blajului; "scopul fundației - promovarea culturii poporului românesc".

“Un popor conștient de vitalitatea sa, care voește să trăească, nu poate, în ciuda, tuturor încercărilor dușmănoase, să peară: și noi, voind să trăim, nu vom peri”. G. Pop de Băsești, în sala Elterlein, Viena, la 30 Maiu 1892

4. dr. Vasile Lucaciu (21 ian. 1852, Apa, Comitatul Sătmar - 29 noi. 1922, Satu Mare) preot, scriitor și om politic. A urmat studii de teologie și filozofie la Roma (1868-1874), doctor în filozofie. A condus “Revista catolică” Baia Mare, ulterior activând ca scriitor politic și colaborând la „Gazeta de Transilvania” și „Observatorul”. În 1890 este “ales în consiliul de direcție al Institutului tipografic al “Tribunei” alături de Iuliu Coroianu și Nicolae Oncu; a fost ales secretar general al P.N.R. fiind inițiator și semnatar al Memorandumului și unul dintre deținuții politici memorandiști. Românii ardeleni i-au dedicat în semn de prețuire și solidaritate un cântec: “Doina lui Lucaciu”, supranumindu-l “Leul din Sisești”, fiind condamnat în repetate rânduri de justiția ungară. A abandonat pasivismul fiind prezent în paginile “Tribunei poporului” de la Arad. “După Marea Unire devine ministru fără portofoliu în Consiliu Dirigent și este ales deputat din partea Partidului Național în primul parlament al României întregite.”

Doina lui Lucaciu

„Cântă mierla prin păduri,

Robu-i Lucaciu la unguri

**Pentru sfânta libertate
De care noi n-avem parte,
Nu fi mierlă supărată,
Nu-i robia ne-ncetată,
Vine dalba primăvară
Fi-va Lucaciu liber iară. ...”**

5. Septimiu Albini (1861, Cut, jud. Alba - 1919) - profesor și publicist român, născut în familia notarului Vasile Albini, rudă - după mamă cu mitropolitul greco-catolic Alexandru Șterca-Șuluțiu. A absolvit Universitatea la Viena, ca student fiind membru al societății “România Jună”. Din 1888 începe să scrie pentru cotidianul “Tribuna”, militând pentru ideea națională. A fost considerat “alături de I. Bechnitz - un ... dicționar enciclopedic”. «...Trecerea sa în redacția Tribunei, Albini o face cu totală dăruire“ în toate acțiunile întreprinse de Slavici, rămânând credincios programului literar și politic al Tribunei și ilustrând prin întreaga sa activitate, direcțiile de activitate ale cotidianului sibian, care vor duce - în 1918- la proclamarea Unirii de la Alba Iulia (I. Moise)» - Vasile Rusu, Tribuna sibiană (1884-2004).

“Septimiu Albini a fost luptătorul tip, acela care de câte ori e nevoie de dânsul, dă tot ce poate și a doua zi, mulțumindu-se cu orice dărab de pâine muncită, se străduiește a nu se vorbi de sine. Aceasta nu înseamnă retragere ci așteptarea altui ceas, când iar nevoia s-ar simți de dânsul. Atunci el revine, am zice, sub steag”. -Nicolae Iorga - “Neamul românesc”

După condamnarea în Procesul Memorandiștilor, s-a stabilit la București, ocupând funcția de secretar al Academiei Române.

“Acest tânăr cu fire de dascăl ajunge redactor responsabil al celui mai bun ziar al românilor de dincoace de munți schimbând catedra (...) cu tribuna ziarului de la care avea să vorbească națiunii”, știind că-l așteaptă “temnița și lupta”, temniță în care intră de trei ori, vinovat de nevinovăție.” prof.univ.dr. Ilie Moise

6. Iuliu Coroianu (1847, Craidorolț, Satu Mare - 29 martie 1927, Cluj)- jurist și om politic român din Transilvania, frate al Clarei Maniu; tată său, Dumitru Coroianu, a fost protopop român unit (greco-catolic). Iuliu Coroianu a urmat studii de științe politice și de drept la Oradea și la Universitatea de la Budapesta, luându-și licența în avocatură. Cariera juridică a început-o la Șimleu Silvaniei, ulterior fiind subprefect în cercul Crasna, iar din 1874 activând ca avocat la Cluj. A militat pentru înființarea - la Cluj, în 1886 - a instituției de credit și economii “Economul”. Din 1881 a activat ca membru în adunările (conferințele) alegătorilor români, fiind ales în Comitetul central al Conferinței alegătorilor români din 1888. A fost redactorul Memorandului românilor din Transilvania și Ungaria - cel mai important act politic al românilor - înaintat Vienei la 28 mai 1892, fiind membru al Comitetului central electoral al P.N.R. din 1884; a fost acuzat și condamnat la doi ani și opt luni închisoare și închis la Seghedin în anii 1884-1885. Între 1918-1920 a fost ministru al agriculturii în Consiliul Dirigent al Transilvaniei.

A fost redactorul MEMORANDULUI și unul din cei mai mari avocați din Ungaria de până la 1918, fiind apărător în procesele penale deschise unor jurnaliști români.

“**Memorandul**” a fost cel mai important act politic al românilor transilvăneni fiind și cea mai importantă petiție pe care liderii românilor au dorit să o predea - în mai 1892 - împăratului Austro-Ungariei Franz Josef; actul sigilat a fost returnat președintelui Partidului Național Român din Transilvania și Ungaria, dr. Ioan Rațiu - la Sibiu - fără a fi fost desigilat.

«În ziua de 29 Mai 1892 “erau invitați să se prezinte la Viena “în număr nelimitat” membrii partidului național pentru a înainta, în frunte cu Comitetul central prezidat de Dr. Rațiu “Memorandul” astfel redactat, împăratului. (...) Lista lor se găsește în ziarul “Tribuna”, Sibiu, Nr. 118 din 27 Mai (8 Iunie)1892. (...) Proprietari și economi - clasa socială cea mai independentă - au fost 106; preoți 64; avocați 17; comercianți și industriași 12; învățători și profesori 10, ș.a. La “deputațiune” s’au alăturat și membrii coloniei române din Viena, tinerimea academică din Viena, precum și delegații studențimei din Budapesta.» Pentru că “Memorandul” a fost tipărit în “Tribuna” și răspândit, autorii au fost dați în judecată în luna mai a anului 1894, fiind acuzați de instigare prin presă.

Prezenți pe banca acuzaților:

1. Dr. Ioan Rațiu, având apărător pe Dr. Amos Frâncu, avocat,
2. Gh. Pop de Băsești, apărător Dr. Aurel Isac.
3. Dr. Vasile Lucaciu, apărător Dr. Miloș Stefanovici.
4. Dimitrie Comșa, apărător Dr. Aurel Mureșeanu,
dir. „Gazeta Transilvaniei”
5. Dr. Daniil P. Barcianu, apărător Dr. Mateiu Dula, avocat.
6. Sept. Albini, apărător Dr. St. C. Pop, avocat.
7. Nic. Cristea, apărător Iosif Crișan, avocat.
8. Iuliu Coroianu, apărător Dr. Aug. Bunea, secretar consist. Blaj.
9. Patriciu Barbu, apărător Dr. Emil Gavrilla, avocat.
10. Dr. Gavril Tripon, apărător Dr. Valeriu Branisce, red. „Dreptatea”.
11. Aurel Suci, apărător Ioan Roșu, avocat.
12. Mihaiu Veliciu, apărător Dr. Stefan Petroviciu, avocat.
13. Rubin Patiția, apărător Stefan Faynor, avocat.
14. Vasile Rațiu, apărător Francisc Hossu-Longin, adv.
15. Gherasim Domide, apărător Dr. Silviu Moldovan, adv.
16. Nicolae Roman, apărător Dr. Al. Hossu-Longin, adv.
17. Ioan Munteanu, apărător Simion Damian, avocat.
18. Dionisiu Roman, apărător Dr. George Ilea, avocat.
19. Ioan Duma, apărător Corional Brediceanu.

«În ziua a 15-a, la 23 Maiu, după rechizitoriul procurorului Vita, Dr. Rațiu declară că membrii Comitetului central primesc solidar răspunderea pentru tipărirea și răspândirea „Memorandului”.

Constată, că în cursul procesului nu li-s'au comunicat pasagiile incriminate din „Memorand”, apoi că multe din ele n'au fost reproduse complet, ci foarte trunchiat și lipsite de sensul lor adevărat. În fine rostește următoarea cuvântare, care avea să rămână istorică și aproape

tot așa de însemnată în istoria luptelor noastre politice, ca și faimosul discurs „Românii și Ungurii”, rostit de Simion Bărnuțiu în catedrala din Blaj la 1848.

Ba dacă luăm în considerare că cel dintâiu a vorbit unui public românesc binevoitor, iar cel al doilea înaintea unui tribunal ostil, trebuie să-l admirăm mai mult pe acesta decât pe acela, dovedind mai mult curaj moral.

Acestei cuvântări i-s'a făcut cinstea deosebită să fie tradusă în mai multe limbi europene, să fie reprodușă întreagă de ziare mari ca „Journal des Débats” și citată, în părțile ei esențiale, de personalități politice de mâna întâia ca George Clemenceau. De aceea o reproducem și noi în întregime.

Onorabilă Curte! Domnilor Jurați!

„Memorandul, pentru a cărui publicare și răspândire suntem trași ca niște făcători de rele înaintea acestei bare judecătorești, nu cuprinde, precum v'ați putut convinge, decât gravaminele (plângerile) poporului român, care ne-a trimis pe noi ca să cerem scutul Tronului pentru drepturile lui nesocotite și călcate în picioare.

Ceeace ne-a silit pe noi și pe întreg poporul român să facem acest demers, este faptul, că atât legislațiunea, cât și guvernul ne-au adus la convingerea nestrămutată, că în fața lor, pentru noi, vorbă de dreptate nu poate fi.

În zadar au fost toate promisiunile ce s'au dat în repetite rânduri pentru respectarea drepturilor noastre naționale. În zadar am încercat toate formele și mijloacele legale! În zadar ne-am plâns la toți factorii competenți ai statului.

Exclusivismul de rasă a declarat războiul de exterminare limbii și naționalității noastre.

Nu ne mai rămânea dar decât această singură cale a apelului la factorul suprem al statului și la opiniunea publică a lumii civilizate. Față cu acest act, care nu conține decât curatul adevăr și este icoana credincioasă a suferințelor și nedreptăților seculare ce le îndură poporul român din Transilvania și Ungaria, trebuia ca regimul ori să se desvinovățească, ori să-și răsbune.

Desvinovățirea nu era cu putință, a ales calea răzbunării! Ne-a împiedicat să ajungem la Tron și acum ne supune judecării acelora, contra căror ne-am plâns.

Ceeace se discută aici, domnilor, este însăși existența poporului român.

Existența unui popor nu se discută, se afirmă!

De aceea nu ne e în gând să venim înaintea D-stre să dovedim, că avem dreptul la existență. Într'o asemenea chestiune nu ne putem apăra în fața D-voastră, nu putem decât să acuzăm în fața lumii civilizate sistemul asupritor, care tinde să ne răpească ceea ce unpopor are mai scump: legea și limba.

De aceea nu mai suntem aici acuzați, suntem acuzatori.

Ca persoane, nu avem ce căuta înaintea acestei Curți cu jurați, fiindcă noi am lucrat numai cu mandatarai ai poporului român, și un popor întreg nu se poate trage la bară judecătorească.

Plângerile poporului român nu pot fi judecate de un juriu exclusiv maghiar, care este și judecător și parte.

De aceea nu este de demnitatea poporului român de a se apăra în fața juriului din Cluj! Într'adevăr aceasta este o chestiune politică și de stat, care rezultă dintr'un proces secular între

națiunea maghiară și autochtona națiune română. De judecată dar nu poate fi vorba! Ne puteți osândi ca indivizi, nu ne puteți judeca însă ca mandatar ai poporului.

De altfel ați înțeles și D-stră, că aici nu poate fi vorba de drept, ci numai de forță. Lucrul acesta nici nu ați mai încercat să-l ascundeți, căci ați nesocotit până și formele legale cele mai elementare, care se observă chiar pentru criminali înaintea Curților cu jurați. Lumea va auzi cu uimire, că s'au putut judeca niște oameni de către o instanță judecătorească, fără ca să poată avea măcar apărător.

Ați proclamat sus și tare, că forța birue dreptul și nici nu ați mai căutat să mascați în fața lumii aceea ce nu mai e judecată, ci executare.

Să nu ne cereți dar nouă să ne facem complici în acest simulacru de proces, încercând să facem din partea noastră un simulacru de apărare. Au fost siliți prin violență și insulte apărătorii noștri să se depărteze. S'a agitat prin presă opinia publică maghiară, reprezentată prin juriul din Cluj, în contra noastră și a întregului popor român.

Am fost violentați și aici și am fost terorizați totdeauna cum suntem terorizați în toate de când am denunțat lumii civilizate asupririle ce le îndurăm. Mai poate fi dar vorbă aici de judecată, de apărare în înțelesul juridic? Nu! Faceți ce voiți!

Nevinovați suntem, dar D-voastră sunteți stăpâni pe individualitatea noastră fizică, nu însă și pe conștiința noastră, care, în această cauză, este conștiința națională a poporului român. Dacă nu sunteți D-voastră competenți să ne judecați, este însă un alt tribunal mai mare, mai luminat și, desigur, mai nepărtinitor, care ne va judeca pe toți: e tribunalul lumii civilizate, care vă va osândi odată mai mult și mai aspru decât v'a osândit până acum.

Prin spiritul de intoleranță, printr'un fanatism de rasă fără seamă în Europa, osândindu-ne, veți isbuti numai să dovedeți lumii, că Maghiarii sunt o notă discordantă în concertul civilizațiunii. Declar, prin urmare, în numele meu și al tuturor colegilor mei, acuzați, că pentru cuvintele arătate, nu ne putem apăra.”

În ziua a 16-a (24 Maiu 1894) ședința a fost de scurtă durată.»

În ziua a 17-a (25 Maiu 1894), după o dezbateră de trei săptămâni, la ora 5 d.a. tribunalul din Cluj, în numele M. Sale, a pronunțat următoarea sentință de condamnare:

1. Dr. Ioan Rațiu osândit la 2 ani închisoare de stat;
2. G. Pop de Băsești osândit la 1 an închisoare de stat;
3. Dr. Vasile Lucaciu osândit la 5 ani închisoare de stat;
4. Dimitrie Comșa osândit la 3 ani închisoare de stat;
5. Dr. D.P. Barcianu osândit la 2 ani și 6 luni închisoare de stat;
6. Nicolae Cristea osândit la 8 luni închisoare de stat;
7. Iuliu Coroianu osândit la 2 ani și 8 luni de închisoare de stat;
8. Dr. Teodor Mihali osândit la 2 ani și 6 luni de închisoare de stat;
9. Aurel Suciuc osândit la 1 an și 6 luni de închisoare de stat;
10. Mihai Veliciu osândit la 2 ani de închisoare de stat;
11. Rubin Patiția osândit la 2 ani și 6 luni de închisoare de stat;
12. Gerasim Domide osândit la 2 ani și 6 luni de închisoare de stat;
13. Dionisiu Roman osândit la 8 luni de închisoare de stat;
14. Patriciu Barbu osândit la 2 luni de închisoare de stat și solidar la purtarea cheltuelilor de 3238 florini și publicarea sentinței în 13 ziare.

Patru inși (N. Roman, I. Duma, B. Rațiu și I. Munteanu) au fost achitați. Toți acuzații au primit cu bărbăție osânda. Venind în fruntea convoiului, Pr. Lucaciu făcea impresia unui erou din vremurile antice: venia zâmbind. D-na Lucaciu i-a zis, de asemenea senină, cuvintele:

„Te sărut, dragul meu, și sunt mândră de tine, că pe tine te-au învrednicit mai mult!”

Între toți sta majestos, cu fruntea ridicată ca un suveran, Dr. Ioan Rațiu.

Singur Badea George plânga zicând, că pe el l-au batjocorit, dându-i mai puțină pedeapsă decât celorlalți tovarăși ai săi.

A plâns și tineretul de bucurie, că are astfel de bărbați, cu atâta inimă și curaj. Procesul s'a sfârșit, de-acum urmează vremurile de jertfă mare, de muncă uriașă, de luptă cum n'a mai fost.

Reproduceri din lucrarea prof. Ioan Georgescu – „Dr. Ioan Rațiu (1828-1902) 50 de ani din luptele naționale ale românilor ardeleni - Sibiu, 1928, Tipografia „Foaia Poporului” (pag. 64, 79-90)

Sursă bibliografică: Crișan Vasile, ENCICLOPEDIA TRIBUNA - Oameni, fapte, locuri - Sibiu - Arad - București (1884.1918), Sibiu, 2016

Cu sprijinul Bibliotecii Județene ASTRA Sibiu

Redactat de **Marius HALMAGHI**

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/eveniment/125-de-ani-de-la-memorandul-romanilor-1892-2017-supliment-cultural-politic-de-colectie-editat-de-cotidianul-tribuna-in-2017-anul-tribunistilor-memorandisti-130836.html>

The screenshot shows the Tribuna.ro website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Arhiva', 'Anunturi online', 'Tribuna sporturilor', 'Publicitate', 'Redactia', and 'Tipotrib'. Below this is the Tribuna logo and the tagline 'Dintotdeauna pentru totdeauna!'. A red navigation bar contains various categories: 'Eveniment', 'Actualitate', 'Stirile de pe strada mea', 'Sport', 'Cultura', 'Sanatate', 'Timp liber', 'Tribuna femeilor', and 'Descopera lumea'. The main content area features a news article titled '125 de ani de la MEMORANDUL ROMÂNILOR (1892 - 2017) - Supliment cultural - politic de colecție, editat de cotidianul Tribuna, în 2017 - Anul tribuniștilor memorandiști'. The article includes social media sharing options for Facebook (2 shares), Twitter (0 tweets), and another share button (2 shares). Below the article title, there is a search bar labeled 'Cautare'. At the bottom of the article preview, it shows the date '28.11.2017 23:09', '158 vizualizari', and '0 comentarii'.

ABONAMENTELE

ADONAMENTELE
Ziarul Sibiu:
1 bucată pe an, 12 lei...

INSERTIUNILE

Pe un punct pe linia 7 m., a doua parte 5 m.,
a treia parte 3 m.; pe linia de 10 m.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

MEMORANDUL

ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA ȘI UNGARIA

CĂTRĂ

MAJESTATEA SA IMPERIALĂ ȘI REGALĂ APOSTOLICĂ

FRANCISC IOSIF I.

IMPERIAL AL IMPERIULUI ROMÂNILOR AL UNGARIEI, REGE AL BOHEMIEI, DALMATIEI, CROAȚIEI, SLAVONIEI, GALITIEI, LODOMERIEI ȘI ILIRIEI, ARHIEPISCOP AL AUSTRIEI,
MARK HUCN AL CROAȚIEI, DUCE AL LORICIN, SALZBURGHEI, STIRIEI, CARINTIEI, CARINOLIEI, SECUNDEI, SILERIEI-SUPERIOARE ȘI INFERIOARE, MARK PRINCIPAL AL
TRANSILVANIEI, MARȘAL AL MOARAVIEI, COMITUL PRINCIPAL AL HAN-DUBOUCHEI ȘI THOMASLEI etc. etc. etc.

(Scrierea și înțelesul)

O putere de stat, care are în fața ei, nu și în spatele ei, nici o putere, nu poate să fie decât înaintea și în fața puterii și a dreptății...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Regatul Ungariei are să se întindă pe respectarea drepturilor și intereselor de cetățeni și de țară...

Comitetul designat de adunarea generală a reprezentanților țării alegătorilor rușini din Transilvania și Ungaria pentru apărarea memorandului

Sibiu, 24 Maiu 1892
Dr. Ioan Ratiu m. p.
George Popp de Băsești m. p.
Eugen Brode m. p.
Dr. Vasile Lucaciu m. p.
Septimiu Albini m. p.